

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๕๗๗

ถึง สำนักทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

พร้อมนี้จังหวัด ขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๔/ว ๑๘๒๒๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง สรุปผลการดำเนินงานโครงการนิเทศการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน มาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
เลขรับ 036828
วันที่ 24 พ.ย. 2557

ที่ มท ๐๓๐๙.๔/ว ๒๓๗๗

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
7983
วันที่ 25 พ.ย. 2557

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง สรุปผลการดำเนินงานโครงการนิเทศการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙ /ว ๒๓๖๙๕ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๔

ตามที่ กรมการปกครอง ได้ดำเนินโครงการนิเทศการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน และเพื่อเน้นย้ำเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบหนังสือสั่งการ ขั้นตอน และแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด โดยให้เพิ่มความระมัดระวังให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ตามมติ อ.ก.พ.ม.ท. เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

ผลการตรวจนิเทศงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยคณะเจ้าหน้าที่ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ซึ่งได้ดำเนินการ จำนวน ๒๐ จังหวัด แยกเป็น ๘๑ สำนักทะเบียนอำเภอ และ ๑๑๙ สำนักทะเบียนท้องถิ่น ที่ตั้งอยู่ในที่ว่าการอำเภอ มีประเด็นข้อสรุปที่จะชักซ้อมทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ดังนี้

๑. ด้านการบริหารงานทั่วไป

๑.๑ สำนักทะเบียนอำเภอ มีข้อจำกัดด้านอัตรากำลัง อำเภอจึงได้มอบให้ลูกจ้างชั่วคราวและสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน เป็นผู้ช่วยเหลืองานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาได้ระดับหนึ่ง หากปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ได้กำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย ความเสี่ยงที่จะเกิดข้อผิดพลาดและการทุจริตทางการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนย่อมมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อย ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดกำชับให้อำเภอ มีคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบงาน โดยระบุตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานให้ชัดเจน ตรงกับสถานภาพแท้จริง (ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว สมาชิก อส. หรือนักศึกษาฝึกงาน) เพื่อที่จะลงทะเบียนผู้ปฏิบัติงานในระบบคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้องตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ

๑.๒ การแก้ไขปัญหาการขาดอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานด้านทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะงาน ปริมาณงาน และการป้องกันการทุจริตทางการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน อยู่ระหว่างการดำเนินการร่วมกันของกรมการปกครองและสำนักงาน ก.พ. ที่จะปรับปรุงตามแนวทางการปฏิรูปราชการบริหารแผ่นดินและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

๒. ด้านการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร

๒.๑. การแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ เป็นการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานในสำนักทะเบียนเพื่อให้ผู้รับการแต่งตั้งมีอำนาจ หน้าที่ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และสามารถลงนามในเอกสารทะเบียนราษฎรได้อย่างถูกต้อง กรณีมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานทะเบียนราษฎรฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของที่ทำการปกครองอำเภอ ขอให้มีการปรับปรุงและจัดทำคำสั่ง

/ แต่งตั้งผู้ช่วย..

แต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอให้เป็นปัจจุบัน ตาม มาตรา ๘/๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑) โดยในคำสั่งใหม่ให้ยกเลิกคำสั่งเดิมด้วย

๒.๒ การควบคุมรักษารหัสผ่าน กรณีที่นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนพ้นจากหน้าที่รับผิดชอบ ให้นายทะเบียนแจ้งศูนย์บริหารการทะเบียนภาคทางโทรศัพท์หรือทางโทรสาร เพื่อยกเลิกรหัสผ่านทันที แล้วแจ้งยืนยันเป็นหนังสือภายในเจ็ดวัน รวมทั้งให้นายทะเบียนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนเก็บรักษารหัสผ่านของตนไว้เป็นความลับ หากมีการปฏิบัติโดยมิชอบหรือมีความเสียหายใดๆ เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการใช้รหัสผ่านเจ้าของรหัสผ่านนั้นต้องรับผิดชอบในทุกกรณี

๒.๓ การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำวัน ให้เจ้าหน้าที่พิมพ์รายงานผลการปฏิบัติงานประจำวันของวันที่ผ่านมาเสนอนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น หรือผู้ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบรายละเอียดและความถูกต้องก่อนทุกครั้ง เมื่อตรวจสอบและเห็นว่าถูกต้องให้ผู้ตรวจสอบลงชื่อพร้อมทั้ง วัน เดือน ปี รับรองการตรวจสอบรายงานดังกล่าว และให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำรายงานเสนอนายอำเภอตรวจสอบในแต่ละวันทำการทุกวัน และหากนายอำเภอได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่ามีรายการใดที่จัดทำไว้ไม่ถูกต้องให้สั่งแก้ไขทันที โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

๒.๔. การรับแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทาง ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๐ และระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๒๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ โดยเคร่งครัด ทั้งสำนักทะเบียนต้นทางและสำนักทะเบียนปลายทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักทะเบียนต้นทางเมื่อได้รับการจำหน่ายรายการของผู้ย้ายที่อยู่ออกจากทะเบียนบ้านด้วยระบบคอมพิวเตอร์จะต้องทำหนังสือแจ้งเจ้าบ้านและจัดส่งหนังสือดังกล่าวไปยังเจ้าบ้านโดยเร็วเพื่อให้เจ้าบ้านนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมาดำเนินการจำหน่ายชื่อผู้ย้ายให้ตรงกับข้อเท็จจริงต่อไป หากพบว่าเป็นกรณีทุจริตไม่มีการย้ายที่อยู่ตามที่นายทะเบียนได้รับแจ้ง ให้นายทะเบียนบันทึกปากคำไว้เป็นหลักฐานและสั่งยกเลิกการย้ายออกของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งรวบรวมหลักฐานและดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามนัยหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

๒.๕ การสอบสวนพยานบุคคล สำนักทะเบียนหลายแห่งมักจะเป็นการใช้ถ้อยคำรับรองว่าเป็นบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อจริง และเป็นผู้มีสัญชาติไทยจริง มิได้มีรายละเอียด ความเป็นมา ระยะเวลาในการรู้จักผู้ขอเพิ่มชื่ออย่างไร เป็นเวลานานเท่าไร ทั้งนี้การสอบสวนควรมุ่งเน้นการรวบรวมและแสวงหาข้อเท็จจริงที่รู้เห็นของพยานบุคคลแต่ละคน การลงนามของผู้ให้ถ้อยคำและผู้สอบสวนควรลงนามในตอนท้ายของบันทึกการสอบสวน (ปค.๑๔) ทุกแผ่น

๓. ด้านการปฏิบัติงานทะเบียนทั่วไป

๓.๑ เอกสารทะเบียนครอบครัว เป็นเอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานแสดงสิทธิและสถานภาพของบุคคล รวมทั้งการใช้สิทธิต่างๆ ตามกฎหมาย ขอให้ปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนทั่วไปได้ตรวจสอบการลงนามของนายทะเบียน ผู้ยื่นคำร้องขอจดทะเบียน และพยานให้ครบถ้วนก่อนการส่งมอบเอกสารสำคัญแก่ประชาชนผู้รับบริการ เอกสารทะเบียนครอบครัวเป็นเอกสารสำคัญที่นายทะเบียนจะต้องเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ โดยแยกเก็บเป็นแต่ละประเภททะเบียน ซึ่งเรื่องนี้เป็นประเด็นเน้นย้ำการปฏิบัติในทุกสำนักทะเบียนเพื่อให้การปฏิบัติงานมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของประชาน

๓.๒ การจดทะเบียนพินัยกรรม สำนักทะเบียนอำเภอหลายแห่งที่มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบบ่อยครั้ง มักจะเก็บรักษาพินัยกรรมหรือสำเนาพินัยกรรมไว้กับคำร้อง (พ.ก.๑) ซึ่งไม่เป็นไปตาม

/ กฎหมาย...

กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการ จึงขอให้เก็บรักษาพินัยกรรมหรือสำเนาพินัยกรรมไว้เช่นเดียวกับเอกสารสำคัญของทางราชการ โดยใส่ซองปิดผนึกให้เรียบร้อย และห้ามไม่ให้เก็บรวมไว้กับคำร้องขอทำพินัยกรรม (พ.ก.๑)

๔. ด้านการปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน

๔.๑ การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร โดยโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ในคำขอ บ.ป.๑ ระเบียบกำหนดให้ผู้ยื่นคำขอ เจ้าหน้าที่ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบและลงชื่อให้ครบถ้วนทุกรายการ การไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบอาจเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริตทางการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

๔.๒ การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน กรณีบัตรหายหรือบัตรถูกทำลาย มักจะมีการร้องเรียนจากประชาชนผู้รับบริการในช่องทางต่างๆ และทางสื่อมวลชนว่า สำนักทะเบียนเรียกหลักฐานหรือพยานบุคคลมารับรองเกินความจำเป็น ในกรณีนี้ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้พิจารณาและตรวจสอบรายการบุคคลย้อนหลังในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร และรายการทำบัตรเดิมจากฐานข้อมูลทะเบียนบัตร ซึ่งมีภาพถ่ายใบหน้าของผู้ถือบัตร กรณีที่จำเป็นต้องสอบสวนให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสอบสวนด้วยตนเองและเป็นผู้พิจารณาคำขอมีบัตรทุกครั้ง

๔.๓ สำนักทะเบียนที่มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ควรมีการซักซ้อม ถ่ายทอด และให้คำแนะนำการใช้โปรแกรมควบคุมการเบิกจ่ายวัสดุตัวบัตรและวัสดุที่ใช้ในการออกบัตร เพื่อป้องกันการนำบัตรไปกระทำการทุจริต โดยประสานการปฏิบัติกับศูนย์บริหารการทะเบียนภาค สาขาจังหวัด

ทั้งนี้ กรมการปกครอง ขอให้จังหวัดเน้นย้ำผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนในทุกระดับ ว่างานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเป็นภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศและความสงบเรียบร้อยในสังคม และมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลไปยังหน่วยงานต่างๆที่ให้บริการประชาชนในหลายภาคส่วน รวมทั้งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของประชาชน หากผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการปฏิบัติและข้อกฎหมายอย่างถูกต้องหรือมีการกระทำทุจริตทางการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน และสร้างความเสียหายต่อภาพลักษณ์ในการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดลเดช พัฒนรัฐ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนส่งเสริมการทะเบียนและบัตร
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๐๔๖
โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๓๕๒

ด่วนมาก
ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๓๖๔๕

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง แจ้งมติ อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๒.๒/๙๐๙๙๙ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

ด้วยกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทย ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔ ได้พิจารณาเห็นว่างานทะเบียนราษฎรและงานบัตรประจำตัวประชาชน เป็นเรื่องสำคัญและเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศชาติ แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ที่ถูกดำเนินการทางวินัยส่วนใหญ่มักจะเกิดจากความบกพร่องไม่ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดในเรื่องดังกล่าว โดยอ้างเหตุการให้บริการประชาชนเพื่อให้พ้นผิด จนเกิดช่องทางในการทุจริตทางทะเบียนราษฎรและการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน นอกจากนั้น เมื่อผู้บังคับบัญชาตรวจพบการกระทำผิดแล้วมักจะดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่เพียงบางราย โดยไม่พิจารณาดำเนินการแก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับชั้นในคราวเดียวกัน อีกทั้งการพิจารณาโทษแก่ผู้กระทำผิดแต่ละรายอยู่ในระดับที่เบาเกินไปไม่เหมาะสมแก่กรณีความผิด ทำให้เจ้าหน้าที่คนเดียวกันนั้นมีการกระทำผิดในลักษณะเดิมซ้ำกันหลายครั้งโดยไม่หลาบจำหรือเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับจากการกระทำผิดแต่อย่างใด จึงมีมติให้กรมการปกครองดำเนินการดังนี้

๑. สร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร และงานบัตรประจำตัวประชาชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของงานดังกล่าว โดยจะต้องตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบทุกขั้นตอน

๒. กำหนดมาตรการและวิธีการป้องกัน เพื่อมิให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรและงานบัตรประจำตัวประชาชน ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแล และสอดส่องพฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและซื่อสัตย์สุจริต

/๔. หากพบ...

๔. หากพบมีการกระทำผิด ให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับชั้นและให้พิจารณาโทษในสถานหนักตามควรแก่กรณี
(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
กลุ่มบริหารทั่วไป
โทร. ๐-๒๙๔๑-๗๔๘๔
โทรสาร ๐-๒๙๔๑-๗๔๙๐